

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

78(064.5)

Szerző:

Péterfi István

Cím:

ZENEI KRÓNIKA

A Cseh Filharmonikusok hangversenyei

Forrás:

Batavi újság

1956. V. 17.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely:

Idő:

" 456 "

Személy:

Helyszám:

Közp. nyomt.

A mi Állami Hangversenyzenekarunk csehszlovákiai látogatását viszonzta most a *Cseh Filharmonikusok* örömmel várt és meleg szeretettel fogadott vendégjátéka. A zenekarok ilyen cseréje több szempontból is rendkívül hasznos. A kulturális kapcsolatokat leghathatósabbban erősíti, a sajátos nemzeti muzsika reprezentatív művei legsikeresebb előadási formáiról tájékoztat és új, termékenyítő tanulságokat is nyújt.

A Cseh Filharmonikusokban elsőrendű zenekart ismertünk meg. Méltó képviselője a mélygyökerű és napjainkban új virágzó ágakkal növekvő prágai zenekultúrának.

Az együttes *Karel Ancerl* karnagy vezényleésével *három nagyszerű hangversenyen* mutatkozott be. Az első esten hazai zeneszerzők alkotásából válogatta műsorát. *Antonín Dvorzsák* (1841—1904), a cseh romantikus zeneirodalom kimagasló költőjének *Új világ* című V. szimfóniájával kezdtek hangversenyüket. A hatalmas szerzeményt akkor komponálta Dvorzsák, amikor mint a New York-i konzervatórium igazgatója az Egyesült Államokban tevékenykedett és az indián meg a néger zenét is tanulmányozta. A szimfóniában többször felhasználja (nem közvetlen folklorisztikus átvételben, hanem leleményes feldolgozásban) ezeknek az ősi népi zenéknek a motívumait. De megmutatkozik a műben Dvorzsák nosztalgiaja, hazavágyása is; minduntalan felbukkannak vonzó cseh népi témák, népdal-

idezetek. Az *Új világ-szimfonia* a műsorainknak is közkedvelt darabja. A bemutatkozó hangverseny másik száma a cseh nemzeti opera megteremtőjének, az *Eladott menyasszony* szerzőjének, *Berdrich Smetának* (1824—1884) *Cseh erdőkről és mezőkről* című műve (negyedik poemája a *Hazám* című hat szimfonikus költeményből álló sorozatnak, amelyre a nagy cseh zeneköltőt szülőföldje tájainak szépségei ihlették). Az est harmadik szerzője: *Leos Janáček* (1854—1928) már a modern cseh muzsika vezető egyénisége; különösen *Jenufa* című operája aratott világszerte nagy sikert. A most bemutatott *Szimfonietta* egyik utolsó műve. Érdekes felépítése és hangszerelése Janáček eredeti fantáziáját dicséri.

A három mű előadása bő alkalmat adott, hogy a zenekar erényei: a hangszercsoportok, a vonósok, a fúvósok (ezek között is különösen a nagyszerű rézfúvósok) tiszta, tömör hangzása, a technikai bravúr, s az együttes pompás, összehangolt összjátéka megmutatkozzanak, csakúgy, mint *Karel Ancerl* kiváló karmesteri hivatottsága. Őt már régebbi vendégszereplései alapján nagyra becsüli közönségünk; mostani fellépései még csak elmélyítették a művészetéről alkotott jó benyomásokat. Művészi fel fogása, ízlése, minden szertelenség-től tartózkodó, világos, biztoskezü vezénylese igen rokonszenves, meggyőző és hatásos.

A második hangverseny — amelyen az együttes már teljesen alkalmazkodott a Zeneakadémia akusztikai kereteihez — *Mozart Prágai szimfóniáját*, *Csajkovszkij Változatok egy rokokó témára* című művét

(ennek gondokaszólóját *Milos Sadlo* — aki már évek óta nálunk is megalapozta hírnevét — játszotta virtuozitással, salaktalanul tiszta és behízelgően lágy tónussal), *Debussy* szimfonikus költeményét, *A tengert*, továbbá *Bartók Divertimentóját* hallottuk pompás előadásban. A Bartók-mű remekül kidolgozott, színes, eredeti tolmácsolását külön is kiemeljük.

A harmadik hangversenyen, az Erkel Színházban *Dvorzsák Karneválnyitánya* vezette be az estét, majd bemutatták *Bohuslav Martinu* két év előtti komponált VI. szimfóniáját. A szerzemény jellegét „szimfonikus fantáziák” alcíme határozza meg. Megformálásában, hangvételében különböző stílushatásokat igyekszik összeötvözni; a műből így is meggyőzően kicsendül az érzelmes szláv muzsika bensőséges lírája. A koncert további folyamán *Smetana Moldva* című szimfonikus költeményének és *Muszorgszkij Egy kiállítás képei* című remekművének (*Ravel* kitűnő zenekari átírásában) szép előadása gyönyörködtetett.

Mindhárom hangversenyen lelkes tetszésnyilvánításokkal, forró ünneplésekkel halmozta el a hallgatóság a Cseh Filharmonikusokat. Látogatásuk újabb erős szálakkal fűzte szorosabbra a magyar—csehszlovák zeneművészet kapcsolatát.

Péterfi István